

ՀԱ.

**Վերնագիր չկայ հետագայ թուղթին վրայ, վասն զի մասն է կորսուած նա-
մակի մը. սակայն, յայտնի է, զրուած է առ Մխիթար:**

**Հ. Միքայէլ Վ. քաղաքական ղէպքերու խզճամբտ շարունակութիւնն է որ կը
հաղորդէ Վենետիկ:**

. . . Գարձեալ եթէ կամիք իմանալ զլուր ինչ ի կողմանէ պատերազմի, հաւաստի
և ճշմարիտ լուր ոչ գոյ. ի լաւ անդր ամենեկին ոչ գոյ. բայց ի վատթար կողմ պէտպէս
զրոյցք գոն. մտրլուի տղան ասաց թէ 30,000 չափ զօրք հիւանդ կայ, վիտինու տէն
քաշուեր են, անդէն անկեալ է հիւանդութիւնն, վասն այսորիկ քաշուեր են ի կողմն
դմզվարայ: Եւ յայմէ ասացեալ ի նիշու կողմէ խմբիցն 16,000 զօրք ուղարկեալ ի կողմն
պօսնայու. տաճիկքն զոլով բազումք, ի մէջ առեալ զնոսա և կոտորեալք: Եւ յայլոց,
թէ զօրք տաճկաց ի կողմունս գոայովու եկեալ բանակեալ, ի ձմեռանս կամ զդմզվար,
կամ զպէլկրատ պաշարէ: Եւ յայմէ, թէ ի մէջ զօրաց մօսկօֆու ևս հիւանդութիւն
անկեալ, յետս քարշեալ, պէնտէրի անուոնն ոչ է ճշմարիտ, աստէն աւելի չարիք լսենք,
քան թէ ի վէնէտիկ: Աստ զասլրանս տաճկաց և յունաց որք են ստորադրեալք տաճկաց
կնքեալ և իբր յարգելանոցի եղեալ էին. երկու օր է, որ բացին և թոյլ ետուն: Կայսր
ոչ է աստ, այլ արտաքոյ քաղաքին, ի յանտառս յամենայնում արուր որս գնայ. ոմանք
ասեն թէ առ ի փարատել զվարանմունս իւր աննէ զայս, ասեն թէ ուր գտանիցի արդեօք
փրինչիփէ և ճէնիոսին պէս, որ զպատերազմ կառավարիցէ: Յորժամ մեռեալ է Եւճէնիոսն,
տաճիկքն ասացեալ են աստ, կէթտի կառթալըն պիր գանատը: . . . Կաև լուայ թէ ի նիշու
հայեր եկեալ են ի պէլկրատ, ևս մի քահանայ իրիցկնով. լուայ ևս թէ ի ստամպօլ
եայտախճի են եղեալ ի դրունս եկեղեցեաց հոռոց և հայոց, զի տուայ արասցեն վասն
պատերազմին: . . .

Գրեցաւ յամի Տեառն 1737ին
տեպտեմբերի 21ին
2 գիր ի վէնայու

Գերայարգութեան քում
Մնամ պատրաստական ծառայ ամենայնի
Հայր Միքայէլ Վ. Սեբաստացի

ՀԲ.

**Պաշպալովի կամ Եղիսարեթուպոլսի առաքելութիւնը մշակողներէն մին է Հ.
Թէոդորոս վարդապետ Յովհաննէսեան Պաշպալովցի, որուն երկրորդ թուղթն է որ
կը հրատարակենք հոս:**

Նա իւր քաղաքէն առ Մխիթար կը ղրկէ պատմական տեղեկագրութիւնս:

Օրձնեալ: Էղիցի: Յիսուս: Քիստոս:

Գերայայժառի և Գերչարգեղոյ Տեառն Մխիթարայ Աբրայի
Հօրոյ մերուն արժամաւորագրենեղի՝ մեծա: խոնարմուշեակի գոտս նաւբուրերով
մատուցանեմ զորդիական ողջոյն, և այլն:

. . . . բոլոր դրանսիլվանիայ յոգուց հանեն սակս մեծի երկիւզի, և ի ահացուցիչ
կարծեաց եկելոց ի վերայ տիգերաց, մինչ զի գրեթէ ամենեքեան զամենայն գոյս իւ-
րեանց փախուցին ի սիպին, ոչ միայն հայք, այլ նաև մասաղք. և գոյ ձայն թէ Պօնա-